

RNDr. Ondřej Šerý, Ph.D.
Mgr. Irena Honsnejmanová
Mgr. Ondřej Krejčí
RNDr. Vendula Svobodová

Geografický ústav
Přírodovědecká fakulta
Masarykova univerzita

Věznice Světlá nad Sázavou:
vlivy na město a postoj
místních obyvatel

Věznice ve Světlé nad Sázavou

Výsledky dotazníkového šetření

Vliv věznice

OSNOVA

Metodika

Zaměstnanost odsouzených

Literatura

Spolupráce věznice s okolím

Literatura

Nepříliš reflektované – Nedbálková (2006), Tadič (2018); angloamerické země – nedostatek dat

Vysoká míra společenského odmítnutí (Martin, 2000) – NE zvýšení kriminality, snížení hodnoty pozemků

NIMBY (Not On My Back Yard), LULU (Locally Unwanted Land Use)

Che (2005): rezistentní charakter – ekonomické recese, snižování stavů + přidružené činnosti, navázané služby; ekologičtější

Periferní místa, méně rozvinutá – výhody (Che, 2005) střední vrstva bez VŠ

Glasmeier, Farrigan (2007) – fungující článek

Návštěvy vězňů – obavy, ekonomický vliv (Martin, 2000; Martin, Myers, 2005)

Ženy

V rámci penologického diskurzu jsou ženy uvažovány „mimo rámec pravé kriminality [...] a ženské věznice nejsou považovány za opravdové věznice.“ (Nedbálková, 2006, s. 18)

Méně problematické

Méně závažná kriminalita

Neodrážející obvyklé chování

Méně časté útěky

Esencializace ženských vlastností a jejich promítnutí do emocí může výrazně ovlivňovat uvažování respondentů o vlivu věznice na jejich život

Věznice ve Světlé nad Sázavou

- Areál 1987, v 90. letech 20. stol. Ubytování školy v přírodě
- Přelom tisíciletí – ženská věznice (první ženy z Pardubic)
- Referendum – věznice x utečenecký tábor pro občany Kosova
- Kapacita 750 míst – v roce 2019 – 800 odsouzených
- Matky s dětmi

Metodika

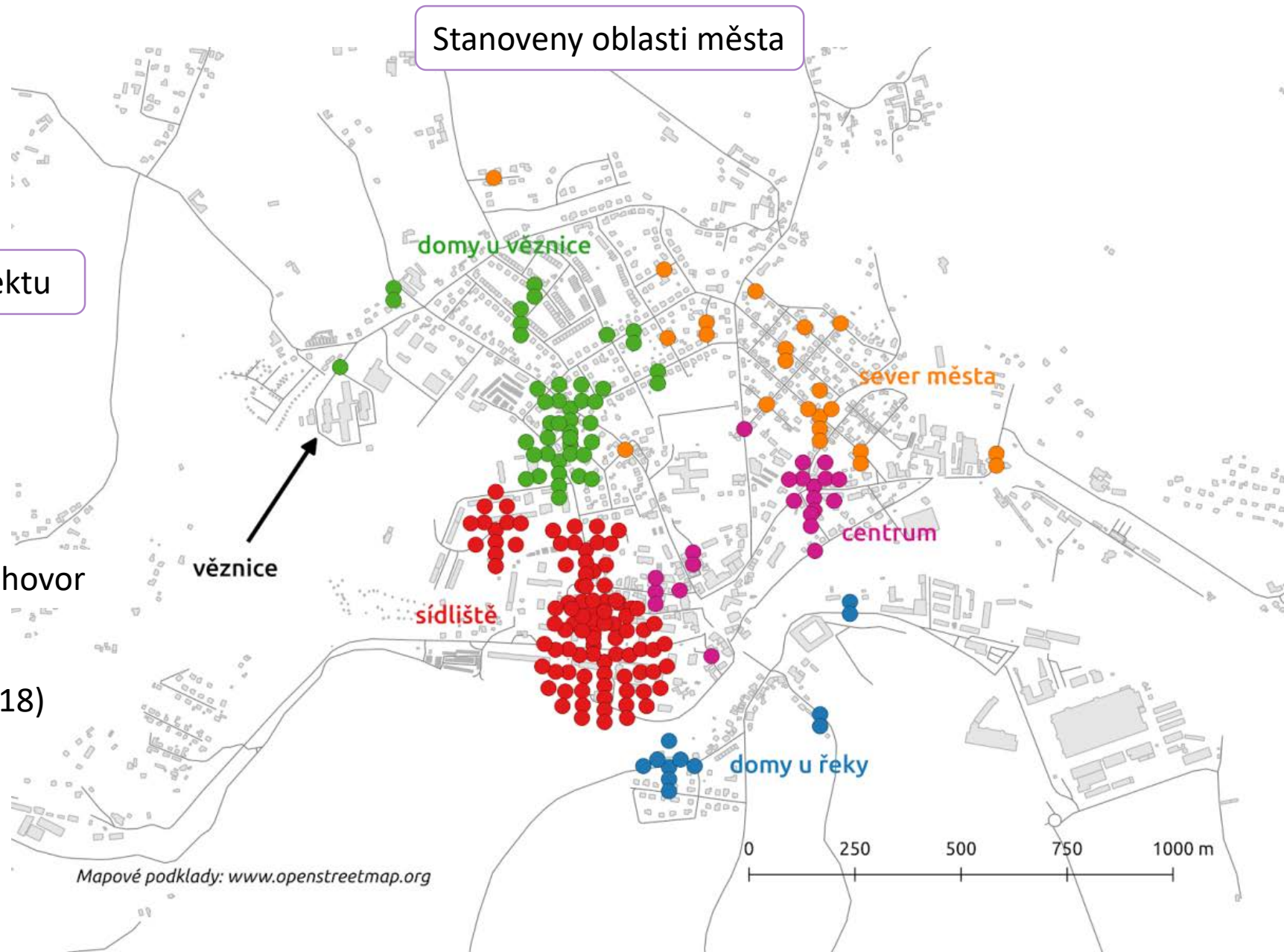
Specifický případ ekonomického subjektu

veřejně dostupné informace

Case study

semistrukturovaný rozhovor

dotazníkové šetření (květen 2018)

Vyhodnocení vlivu věznice

Zaměstnanost odsouzených

Levná pracovní síla

„Teď je boom na trhu práce a všichni o nás mají zájem. Pokud to období není, tak vyhledáváme my a ptáme se. Což se stává málokdy, protože když zohledníme, že ženy a muži pobírají nižší plat než je minimální mzda, tak pořád pro toho zaměstnavatele je to velmi výhodné. Je to tak v průměru 5,5 až 6 tisíc korun. Je to prostě „levná pracovní síla.“

(zástupce vedení věznice)

Spolupracující firmy s věznicí Světlá nad Sázavou

Firma	Umístění	Kapacita	Pracovní činnosti
LION PRODUCTS	Světlá n. S.	220	balení cukrovinek
JIPOCAR Obaly	Střítež u Jihlavy	50	obsluha linek na mytí plastových obalů
Hand-made service	Ústrašín	50	manipulační práce pro tiskárenský průmysl
Kostelecké uzeniny	Kostelec	40	balení uzenin
Hamerník	Jitkov	20	obrábění dřevěných výrobků
CRYSTALITE BOHEMIA	Světlá n. S.	20	manipulační práce a balení sklářských výrobků
AMG – Karel Pícha	Světlá n. S.	5	kovovýroba – obráběcí práce
Futaba Czech	Havlíčkův Brod	90	obsluha svářečských automatů
DS Smith Packaging	Střítež u Jihlavy	8	kartonážní výroba

Zdroj: Vězeňská služba ČR (2019), vlastní zpracování

Mimo areál 270 odsouzených žen

LION PRODUCTS®
everything and more

Sídlo Humpolec

2. největší zaměstnavatel ve městě

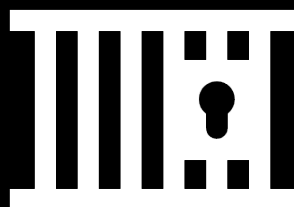
Světlá nad Sázavou

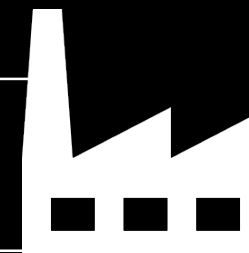
2016

Levimo

220

„Chodí tam ženy se závažnými trestnými činy nebo tam chodí ženy, které jsou tady chvíli, a ještě jsme je nepoznali. Takže chodí přímo vnitřkem věznice. A nepouštíme je vůbec venkem. To je ta obrovská výhoda. Na jednu stranu jsou to dlouhé tresty, například deset let, kdy odsouzenou v žádném případě nepustíte na nestřežené pracoviště a vůbec ne na volný pohyb. Ale na střežené pracoviště může a je dobře, že pracuje.“ (zástupce vedení věznice)

Spolupráce věznice s okolím

PREVENCE
KRIMINALITY

ŠKOLSTVÍ

TECHNICKÉ SLUŽBY

NÁVŠTĚVY –
KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ

NEZISKOVÝ SEKTOR
– CELOSTÁTNÍ

Výsledky dotazníkového šetření

Věznice

Většina obyvatel spokojená –
příroda, čisté ŽP, klid

Negativa – nedostatek
obchodů, chybějící koupaliště

Pouze 2 respondenti (1 %) –
věznice

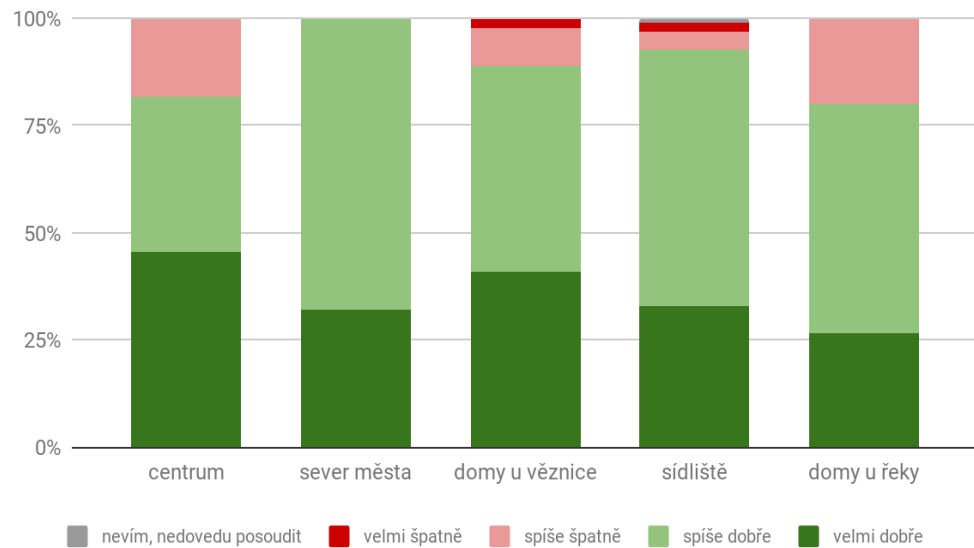

významný zaměstnavatel
pracovní síla
využití areálu

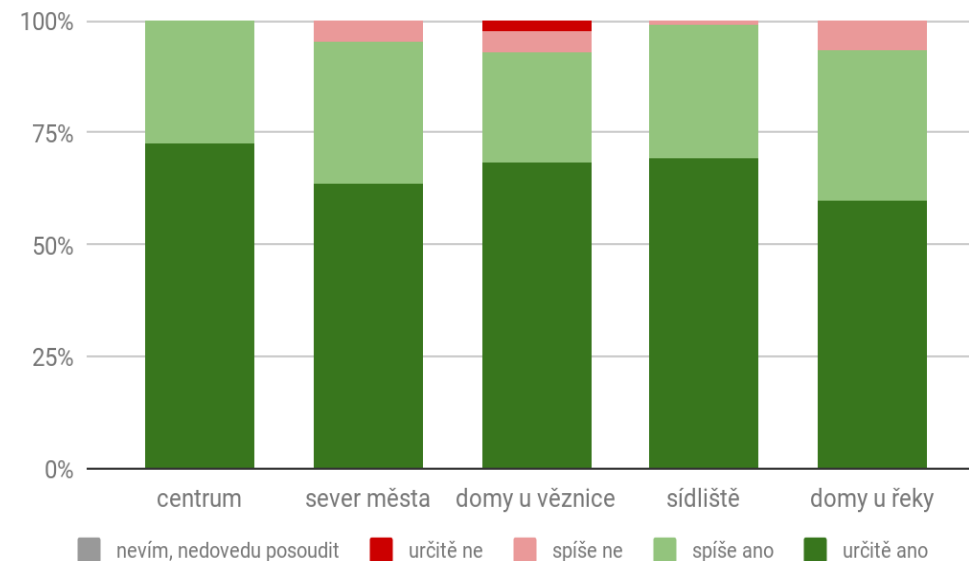

Hluk (5) návštěvy
fronty u lékaře (3)
snížený pocit bezpečí
místní práce (1)

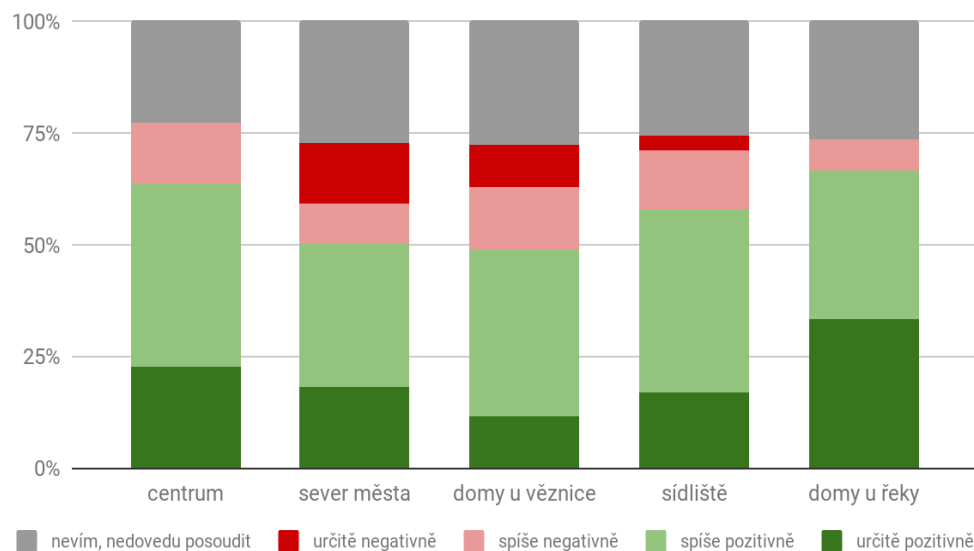
„Jak se Vám ve Světlé nad Sázavou žije?“

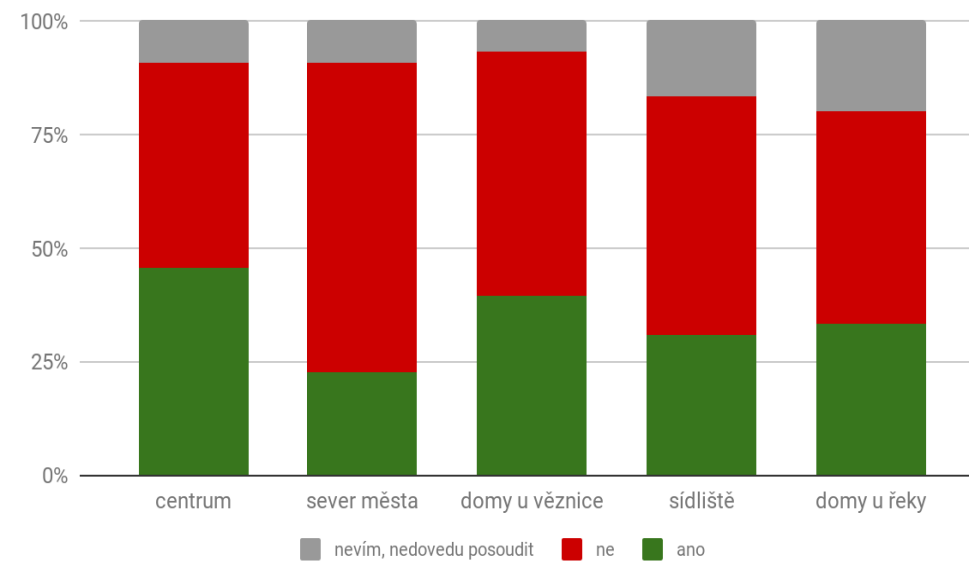
„Cítíte se ve městě bezpečně?“

„Jak vnímáte přítomnost věznice ve městě?“

„Má přítomnost věznice na život ve městě vliv?“

Závěr

2. největší zaměstnavatel, pracovní síla

Americké studie – méně centrální poloha – stabilní pracovní místa

Rozpor s Martin (2000) – vysoké společenské odmítnutí

Návštěvy

Neziskové organizace

Neutrálně pozitivní vztah

Ženská věznice – útěky, napadení, lehčí tresty

Zdroje

GLASMEIER, A., K., FARRIGAN, T., (2007). The economic impacts of the prison development boom on persistently poor rural places, *International Regional Science Review*, vol. 30, no. 3, pp. 274-299. ISSN 01600176. DOI 10.1177/0160017607301608.

CHE, D., (2005). Constructing a prison in the forest: Conflicts over nature, paradise, and identity. *Annals of the Association of American Geographers*, vol. 95, no. 4, pp. 809-831. ISSN 2469-4460. DOI 10.1111/j.1467-8306.2005.00488.x

LIONPRODUCTS (2019): Home [online]. [cit. 2019-06-06]. Dostupné z: <http://lionproducts.eu/?lang=en>

KUDRHALTOVÁ, J. (2018): Z vězeňkyň se staly studentky. Nově se zaměří i na rozvoj myšlení. *Třebíčský deník* [online]. [cit. 2019-06-07]. Dostupné z: <https://trebicky.denik.cz/z-regionu/z-vezenkyn-se-staly-studentky-nove-se-zameri-i-na-rozvoj-mysleni-20180903.html>

MARTIN, R., (2000). Community perceptions about prison construction: Why not in my backyard? *The Prison Journal*, vol. 80, no. 3, pp. 265-294. ISSN 00328855. DOI 10.1177/0032885500080003003.

MARTIN, R., MYERS, D., L., (2005). Public response to prison siting: Perceptions of impact on crime and safety. *Criminal Justice and Behavior*, vol. 32, no. 2, pp. 143-171. ISSN 00938548. DOI 10.1177/0093854804272890.

NEDBÁLKOVÁ, K., (2006). *Spoutaná rozkoš: Sociální (re)produkce genderu a sexuality v ženské věznicí*. Praha: SLON. ISBN 80-86429-65-2

TADIČ, D., (2018). Prison, women and prison rules for women. *European Journal of Criminology*, pp. 1-20. ISSN 14773708. DOI 10.1177/1477370818788016.

VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČR (2019): *Věznice Světlá nad Sázavou* [online]. [cit. 2019-01-30]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/veznice-svetla-nad-sazavou/>

Děkuji za pozornost

v.svobodova@mail.muni.cz

Výzkum byl zpracován v rámci projektu „Komplexní výzkum geografického prostředí planety Země“ (MUNI/A/1576/2018), který byl pro rok 2019 podpořen Masarykovou univerzitou.